

سبک شناسی لایه واژگانی منظومه ازهر و مزهر نزاری قهستانی

فرشته گل سرخی

دانشگاه فرهنگیان- پردیس امام سجاد(ع)

چکیده

در این مقاله پس از شرح مختصری در باره نزاری قهستانی و منظومه ازهر و مزهر وی ، مباحث نظری این مقوله ، تحت عنوان سبک، سبک شناسی و سبک شناسی لایه ای تعریف شده است. سپس این منظومه در پنج بخش واژگان اعتقادی و ایدئولوژیک، عامیانه، کهنه، عاشقانه و نشان دار بررسی می شود. نتایج حاصل از این تحقیق نشان می دهد با توجه به این ظاهراً شاعر، مذهب اسماعیلی داشته از رمزگان مذهب اسماعیلی در این منظومه به ندرت استفاده کرده است اما به اعتقادات کلامی این مذهب، از جمله باطنی گری پایبند بوده است. واژگان عامیانه در این منظومه جایگاه برجسته ای دارند. بر اساس بررسی های انجام شده بر روی کاربرد واژه ها، هر چند ازهر و مزهر به ظاهر منظومه ای عاشقانه است اما می توان گفت منظومه ای حماسی- عاشقانه است که نام عشق را یدک می کشد و بیشترین ابیات آن تصویرگر میدان های کارزار و جنگ خونین است. طبق این پژوهش می توان نتیجه گرفت هر چند نزاری در زمان اوج سبک عراقی می زیسته است اما آثار و نشانه های این سبک در منظومه ازهر و مزهر وی کم رنگ است، سبکی متعادل دارد و از جهت کاربرد واژگان، متمایل به سبک خراسانی است.

واژگان کلیدی: سبک شناسی لایه ای، لایه واژگانی، نزاری قهستانی ، منظومه ازهر و مزهر.